

CAMINAR

El territori montserratí té molts i variades lectures. Per unes persones ha estat la font bàsica de subsistència durant molts anys. Els boscos de la part alta i la plana han aportat els recursos justos per la subsistència de moltes famílies. Poc a poc, el temps ha anat desdibuixant aquesta visió de la muntanya i avui recollim els vestigis del que fou Montserrat en el seu temps. Encara es poden veure forces marges de conreu o ens queden els magnífics camins fets servir per llenyataires i carboners, els murs de pedra dels camins, les corbes ben obrades pel pas de les bèsties, tot són el vestigi d'una època llunyana que hem heretat avui en forma d'un magnífic sistema de camins que permet un ús amable i contemplatiu de la muntanya.

Aquest territori fou també un punt d'atracció per la contemplació, el retir, la pregària i la vida comunitària religiosa. De la mateixa manera que Catalunya prenia cos com entitat nacional, a la muntanya de Montserrat un grup de monjos creaven una comunitat que ha esdevingut, malgrat les vicissituds viscudes per destruccions i hostilitats, en el monestir i santuari símbol de la fe dels catalans. Mentre els monjos impulsaven la vida monacal a la muntanya de Montserrat un grup d'ermitans escollien la protecció de les roques montserratines per vestir el seu camí personal d'accés a Déu. Durant segles els ermitans acompanyaren la pregària de la comunitat monàstica. Els camins per anar a les ermites o per on transitar els ermitans per retrobar-se a l'ermita de santa Anna, la parròquia de totes les ermites, teixiren una xarxa de camins integrada avui en l'àmplia xarxa de camins montserratins.

Els monjos de santa Maria, i també els de santa Cecília, també contribuïren a definir un sistema de camins que avui està integrat en els múltiples senders que proporcionen gaudi als excursionistes. Els dos monestirs foren punts de partida i d'arribada de varis camins que s'estenien a la perifèria dels massís o que baixaven als pobles de Marganell, Monistrol de Montserrat, Collbató o el Bruc. On, segons els moments, existien algunes propietats de la comunitat monàstica. La devoció dels catalans per la Mare de Déu de Montserrat estimulà l'aparició dels camins que els romeus empraven en la seva peregrinació a la muntanya des de qualsevol indret de Catalunya. Primer foren senzills camins de muntanya, després alguns d'aquests es convertiren en camins principals sota la protecció de les autoritats. Encara avui aquests camins són admirables per la seva construcció

acurada i de generosa amplitud a l'abast dels animals que permetien als peregrins facilitar l'ascensió al monestir i al santuari.

Més endavant quan els mitjans de comunicació així ho possibilitaren, aparegueren els camins carreters alguns transformats després un bones carreteres per facilitar l'ús dels automòbils, autocars, motocicletes i bicicletes. La grans afluència de peregrins i de visitants al monestir de santa Maria de Montserrat animà a autoritats i promotors a afavorir-ne l'accessibilitat mitjançant el cremallera i l'aeri. Així, poc a poc, entorn al territori de la muntanya de Montserrat s'organitzà una ampli sistema de transport que s'ha anat complementant fins formar l'actual xarxa camins, carreteres, ferrocarril i aeri que permeten accedir i transitar per Montserrat.

La muntanya de Montserrat, bé per la devoció a la Mare de Déu, bé per la seua atracció com a muntanya singular ha convocat a moltes persones a visitar-la i gaudir-ne. L'excursionisme ha aprofitat els sistema de camins per anar descobrint els magnífics indrets del massís. Uns ho han fet movent-se pels camins, altres escalant les roques, les parets i agulles de la muntanya. Tots han gaudit de la bellesa d'aquest territori. En aquesta secció es presenten alguns itineraris per explorar el territori montserratí i es comenta com s'ha anat construint l'actual xarxa de camins i vies que faciliten l'accés i el desplaçament per la muntanya.

[La muntanya dels 100 camins](#)

[Itineraris per caminar a Montserrat](#)

Vistes per caminants

[Xarxa de transport](#)